

ת"פ 17667/10 - מדינת ישראל נגד יוסף לגזיאל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 10-17667 מדינת ישראל נ' לגזיאל

בפני	כב' השופטת הדסה נאור
בעינוי:	מדינת ישראל
המאשימה	ע"י ב"כ עוז נורית פרחי
נגד	נ' גזיאל
הנאשמים	ע"י ב"כ עוז עופר בן נתן

遮ר דין

- .1. הנאם הורשע לאחר ניהול הוכחות ביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממשית - בן זוג, על פי סעיף 380 ביחד עם סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
 - .2. נסיבות ביצוע העבירה ואופי החבלה שנגרמה לבת הזוג, כתוצאה מהתקיפה, פורטו בהרחבה בהכרעת הדיון ולאור עדמת המאשימה לעונש די אם אכןCi על פי מצאי הכרעת הדיון, על רקע סכוס ארוך שנים בין הנאם לבת זוגו בנפרד תקף אותה הנאם, בתאריך 29.10.07 במכת אגרוף בשפטיה שגרמה לה נפיחות ושטף דם בשפהה.
 - .3. נוכח חלוף הזמן מיום ביצוע העבירה עד הגשת כתב האישום ועד היום, וחurf עברו הפלילי של הנאם, הכולל שלושה רישומים קודמים, בהם שתי הרשותות ורישום אחד ללא הרשותה, בין היתר בגין ביצוע 3 עבירות דומות מהשנים 2003 ו-2005, לא בבקשת המאשימה, בטיעונה לעונש, להטיל על הנאם, בגין רכיבי העונישה, רכיב של מאסר בפועל.
- בעתרתה עתירה המאשימה להטיל עליו מאסר על תנאי, קנס, פיצוי למטלוננט ולהפעיל את התחייבות הכספית בסך 7,500 ₪ להימנע מעבירה, שהוטלה עליו במסגרת **ת"פ (שלום קריית גת) 259/06 מדינת ישראל נ' לגזיאל** מתאריך 10.5.2007, שם קבע בית המשפט שהנאשם ביצע, בין היתר, שלוש עבירות של תקיפה סתם של בן זוג, אך לא הרשיעו(להלן: "החלטת בית המשפט").
- .4. ב"כ הנאם ביקש להסתפק בהטלת מאסר על תנאי ולהימנע מהטלת רכיבי עונשה כספיים, כלשהם.

בהתו עיר לעובדה שלא הוקנעה בחוק סמכות להערכת התחייבות, העלה שני טעמים שיש בהם לטענתו כדי להוביל למסקנה שההוראה שטהילה על הנשם לחתום על כתוב התחייבות, הינה בטלת מעיקרת, או ניתנת לביטול ומכאן שלא ניתן להפעלה.

הטעם הראשון - בהחלטת בית המשפט נקבע שתוקפה של התחייבות, להימנע מביצוע עבירה, תעמוד על **תקופה של שנתיים**, זאת בניגוד לסמכתה שהאונקה לבית המשפט בסעיף 72 (ב) לחוק העונשין, כנוסחו כיום: הקובע:

"**קבע בית המשפט שנאשם ביצע עבירה אף לא הרשינו, רשאי הוא לצות כי הנשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה בתוך תקופה שיקבע בית המשפט ושלא תעללה על שנה אחת.**"

לטענת ב"כ הנשם חריגה זו מהסמכות לגבי תקופת התחייבות מאפשרת לבטל את רכיב התחייבות, גם אם אין בחריגה זו כדי להוביל לביטול פסק הדין מעיקרו.

הטעם השני - סעיף 72 לחוק העונשין, כנוסחו ביום, תוקן בשנת 2010. לפני תיקונו ההוראה שאפשרה הטלת התחייבות ללא הרשות מצאה ביטויו בהוראת סעיף 73 לחוק העונשין, שבוטלה, ועל פי ניסוחה נקבע:

"**חשש בית המשפט להפרת השלום מצד נאשם שלא הורשע או מצד מתלוון שטען או העיד בבית המשפט, רשאי בית המשפט לצות שאותו נאשם או מתלוון ייתן התחייבות להימנע מעבירה שיש בה אלימות תוך תקופה שיקבע בית המשפט ושלא תעללה על שנה אחת; ההתחייבות תהיה בסכום שקבע בית המשפט, ובלבד שלא תעללה על סכום הקנס שモתר להטיל בשל העבירה שמננה מתחייבים להימנע.**"

מלשונו של החוק מבקש ב"כ הנשם למדו כי הוראה זו לא כללה את האפשרות לבטל התחייבות על מי שנקבע לגבי שביצוע את העבירה אבל לא הורשע. הסמכות אפוא להטיל התחייבות ללא הרשות, הייתה שמורה, על פי פרשנות זו, רק במקרים בהם ההליך הפלילי הגיע לככל סיום מבלתי שנקבע פוזטיבית כי הנשם ביצע את העבירה.

כך או כך גם על פי הוראה זו שבוטלה, ושהייתה בתוקף בעת הטלת התחייבות על הנשם, לא ניתן היה לקבוע שאורור תקופת התחייבות תעללה על שנה אחת.

5. לטענת המאשימה, לאחר שהנאשם ביצע את העבירה הנוספת 5 חדשם לאחר הטלת התחייבות - בתוך תקופת הזמן של שנה, הקבועה בחוק, היא ניתנת להפעלה, משומם שהגэм שנפל בהחלטה לא גרם לעיוות דין לנאם ולא פגע בזכות מהותית כלשהו. הנשם ביצע את העבירה בידיעה על קיומה של התחייבות והוא לא יכול היה להסתמך בעת ביצועה על כך שההתחייבות אינה בתוקף.

6. אפתח בפרשנות הוראת סעיף 73 לחוק העונשין, כפי שמצויה את ביטויו בפסקה טרם ביטולו, לעניין סמכותו של בית המשפט להטיל התחייבות גם על נאשם שלאגבי קבע שביצע את העבירות אך לא הרשינו.

סוגיה זו עלתה לדין במסגרת ע"פ (ו-מ) 8466/04, נעם פרדרמן נ' מעתcum טיבי ונΚבב, ע"י סגן הנשיא כב' השופט צ' סgal, כי על פי סעיף 73 לחוק העונשין "ניתן להטיל התחייבות להימנע מעבירה כאמור נלווה שנועד להבטיח את יעילות הדיון הן על מתלוןן, הן על נאשם שההילך נגדו לא הגיע לכל סיום, והן על נאשם שנקבע כי ביצע עבירה אך בית המשפט נמנע מהרשינו" (פסקה 12 לפסק דין של כב' השופט סגן הנשיא צ' סgal).

7. מכאן עולה המסקנה כי גם על פי סעיף 73 לחוק העונשין, טרם ביטולו, היה בסמכות בית המשפט, להטיל על הנאשם התחייבות להימנע מעבירה תוך תקופה שלא תעלה על שנה.

אולם, בעניינו קבע בית המשפט שההתחייבות תחול לתקופה של שנתיים.

השאלה: האם, כתענת ב"כ הנאשם, לאחר שפעל בבית המשפט תוך חריגה מסמכות ראיי וכוכן לבטל את ריבת התחייבות בהחלטתו כלל, או שמא, כתענת המאשימה, מדובר בנסיבות יחסית שיש לקבוע ש רק התקופה העודפת שמעבר לשנה בטלה, בהעדר ראייה על עיות דין או פגעה בזכות מהותית אחרת שנגרמה לנאשם עקב הפגיעה שנפל בהחלטת בית המשפט.

8. ניתוח מקיף של דוקטרינת הבטלות היחסית ניתן למצוא בע"פ 1523/05, פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם תק-על 2006(1), 2813), שעיקרו הוא שלא כל פגם משפטו הנופל בהליך הפלילי מוביל לביטול פסק הדין, אלא אף גם כזה שגרם לנאשם עיות דין, או פגע פגעה מהותית בזכותו להליך הוגן.

וכך סוכמו הדברים בפסק דין של כב' השופט ע. ארבל:

"...הפגמים שיכול ויפלו בהליך פלילי לא מיקשה אחת הם עשויים ואין דין של האחד כדינו של الآخر. משקלו של הפגם והשלכותיו צריך שיקבעו על פי בחינה מהותית של טוב הפגם והמשמעות שנודעו לו בהליך. שכן, "המשפט הפלילי אינו משחק, וטעות פורמלית גרידא של בית המשפט, שאינה יורדת לשורש ההליך ואינה גורמת לעיות דין, אין בה כדי להכשילו" (ע"פ 461/80 עשור נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(1) 451, 453). סעיף 215 פורש בפסקה מציב מבחן אובייקטיבי של עיות דין הגלי לעין כל (ע"פ 752/90 ברזל נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(2) 539, 550). תמציתו של מבחן זה בשאלת, האם קם חש סביר לכך שהפגם פגע בזכויות הנאשם והשפע על שיקול הדעת השיפוטית באופן שיש בו להגדיל את הסבירות להרשעת שווה. מדובר בא"מבחן הסטרורוטי-תוכאתי הבוחן את היחס בין הפגם לבין אפשרות של שינוי בתוצאות המשפט" (ע"פ 5889/01 נחום נ' מדינת ישראל (לא פורסם, ניתן ביום 2.2.05)... בחלוקת השניים... הלכה וקננה אחיזה במשפטנו הדוקטרינה של בטלות יחסית, לפיה פגם משפטי שנפל בהחלטת הרשות המנהלית או בהחלטה או פסק דין שיפוטים, אין משמעותה מיידית והמתחייבת בטלות. בהתאם לדוקטרינת הבטלות היחסית יש לבחון את מהות הפגם על רקע נסיבות העניין, כאשר הסעד שייחר, הנפקות שתינתק לפגם זה, צריך לתאות את מכלול נסיבות העניין (בג"ץ

2911/94 באקי נ' מנכ"ל משרד הפנים, פ"ד מה(5) 291, 305 - 306; רע"פ 2413/99 גיספן נ' התובע הצבאי הראשי, פ"ד נה(4) 673. להלן: עניין גיספן). **תפישה זו מבחינה אפוא בין הפגם לבין תוצאותיו, בין סיוג הפגם לבין הקביעה מהו הסuds שיש להושיט לנפגע ממנה, ובהתאם לה, אין זה מן ההכרח שפעולה בחוסר סמכות תוביל לבטולתה המוחלטת של החלטה המנהלית** (עניין סוכן, בעמ' 816; בג"ץ 10455/02 אמר נ' לשכת עורכי הדין, פ"ד נז(2) 739, 738 - 739; רע"פ 4398/99 הראל נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(3) 643, 637; בג"ץ 3081/95 רומייאו נ' המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית בישראל, פ"ד נז(2) 195, 177 - 194)...

ועוד נאמר בעניין אחר:

"אמנם מקובל לומר כי חריגה מסוימת היא פגם חמוץ במיוחד. אכן, כך הדבר במקרים מסוימים, אך לא בכל המקרים. יש סוגים וגוונים של חריגה מסוימת. בהתאם, יש מקרים שבהם החריגה מן הסמכות אינה אלא פגם קל, אפשר אפילו פגם טכני, שלא גרם עול. אין זה סביר או רצוי שהנפקות של חריגה מסוימת תהיה זהה במקרה קל כמו במקרה חמוץ. הנפקות של פגם צריכה להיות חולמת את חומרת הפגם" (השופט זמיר, רע"פ 2413/99 הנ"ל, בעמ' 686).
[ראה פסק דיןה של כב' השופט ע. ארבל בפסקאות 47-50].

.9. **מן הכלל אל הפרט:**

מקובלת עלי' עדת המאשימה ולפיה לא נגרם לנאים כל עיות דין כתוצאה מהפגם שנפל בהחלטת בית המשפט ולא נגעה זכות מהותית מזכותו של הנאשם. סיום ההליך ללא הרשות והטלת התחייבות להימנע מביצוע עבירה היו במסגרת הסדר טיעון לו היה מודע הנאשם ובהסכמהתו.

העבירה הנוספת בוצעה תוך תקופת השנה מיום הטלת התחייבות.

מכוחה של דוקטרינה הבטולות היחסית, ניתן להורות על ביטול תקופת השנה העודפת שניתנה תוך חריגה מסוימת, מבלתי פגוע בזכות מהותית של הנאשם.

כל פרשנות אחרת מעקרת מתוכה את החלטת בית המשפט, שהטייל את התחייבות, ומותר את ההחלטה, שכבעה שה הנאשם ביצע את העבירות אך נמנעה מהרשעתו, ללא כל סנקציה עונשית, תוצאה בלתי סבירה בנסיבות המקרה.

.10. לאור כל האמור לעיל אני דוחה את בקשה ב"כ הנאשם להכריז על ההחלטה בית המשפט, שהטילה את התחייבות, כבטלה על כל חלקיה, מחייב את הכלל של בטולות יחסית באופן שבו ניתן לקרוא את ההחלטה כך שההתחייבות שהוטלה על הנאשם היא לתקופה של שנה - ולא לשנתיים - וקובעת כי ניתן להפעיל את התחייבות, שכן העבירה בוצעה תוך תקופת התחייבות שהיא מוסמך בית המשפט להטיל.

.11. לסיכום, בשוקלי את נסיבות המקרה וטיעוני הצדדים, בהתחשב בחלוף הזמן מיום ביצוע העבירה, אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר על תנאי של 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירות אלימות, לרבות ניסיון, במשך 3 שנים מהיום.

ב. אני מפעילה את התחייבות בסך 7,500 ₪ שהוטלה על הנאשם בת.פ 259/06 (שלום קריית גת), או 3 חודשים מאסר תמורה.

ג. הנאשם ישלם פיצוי למתלוונת הגב' מרימ מרגולר בסך 1,500 ₪.

הפייצוי והקנס ישולמו ב-10 תשלום שווים ורצופים בסך 900 ₪ כ"א החל בתאריך 1.5.14 ובכל 1 לחודש לאחריו. אי עמידה באחד התשלומים תביא לפירעון מיידי של הפיצוי והקנס כולל והפייצוי ישא הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

המיאהה תעביר את פרטי המתוונת לorzיכרות בית המשפט.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ו אדר ב תשע"ד, 17 ממרץ 2014, בהעדר הצדדים.